

Этикалық кодексті құру және таныстыру

Мақсаты:

- Балабақша қызметкерлері арасында этикалық нормаларды қалыптастыру және этикалық кодекс туралы түсінік беру.
- Әдептілік, адалдық, кәсіби мінез-құлық және қарым-қатынас қағидаларын көрсету.
- Балабақша қызметкерлері арасында өзара сыйластық, әділдік және кәсіби жауапкершілікті нығайту.

Кіріспе:

Балабақша қызметкерлерінің жұмысы балаларға ғана емес, олардың ата-аналарына, сондай-ақ қоғамға да әсер етеді. Сондықтан педагогикалық қызметтің сапасы мен тиімділігі тек білім беру мен тәрбие үдерісімен ғана емес, сонымен бірге қызметкерлердің моральдық-этикалық құндылықтарымен анықталады. Этикалық кодекс балабақша қызметкерлерінің кәсіби іс-әрекеттерінің негізін құрауы тиіс. Бұл кодекс қызметкерлер арасында өзара құрмет пен жауапкершілік, адалдық пен әділдікті сақтау үшін маңызды құрал болады. Дөңгелек үстелдің мақсаты – қызметкерлерге этикалық кодексті таныстырып, оның маңыздылығын түсіндіру.

Негізгі бөлім:

1. Этикалық кодекстің маңызы мен қажеттілігі

- Этикалық кодекс педагогтардың өзара қарым-қатынастарын реттейді, кәсіби мінез-құлықты анықтайды.
- Балабақшадағы балалар мен ата-аналарға қызмет көрсетуде адамгершілік және кәсіби стандарттарды сақтау маңызды.
- Этикалық кодекс қызметкерлердің моральдық-этикалық құндылықтарды ұстануын қамтамасыз етеді және олардың қоғам алдындағы жауапкершілігін арттырады.

2. Этикалық кодекстің негізгі принциптері

- **Құрмет және ынтымақтастық:** Әрбір қызметкер бір-біріне, балаларға және ата-аналарға құрметпен қарайды. Ұжымда ынтымақтастық пен өзара көмек маңызды.
- **Жауапкершілік:** Балалардың тәрбие мен білім алу процесіне қатысты әр қызметкер өз іс-әрекетіне жауапты болуы тиіс.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мен саясатты таныстыру

Құрметті әріптестер!

Бүгін біз сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мен саясатты таныстыру және олардың балабақшадағы қызметкерлер үшін маңыздылығы туралы әңгімелесетін боламыз. Бұл тақырып қазіргі қоғамда өте өзекті болып табылады, өйткені жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы күрес – мемлекетіміздің және білім беру жүйесінің басты мақсаттарының бірі.

1. Сыбайлас жемқорлықтың қоғамдағы зияны

Сыбайлас жемқорлық – қоғамның дамуына кедергі келтіретін, адамдар арасындағы сенім мен әділдікті бұзатын, мемлекеттің экономикасына теріс әсер ететін құқық бұзушылық болып табылады. Жемқорлықтың салдарынан әлеуметтік теңсіздік пайда болып, халықтың әл-ауқаты төмендейді. Бұл балаларға білім беру жүйесінде де кері әсерін тигізеді. Егер біз сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрып, оған қарсы саясат жүргізсек, балаларымыздың болашағы үшін әділ, ашық және таза орта қалыптастыра аламыз.

2. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама

Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңы 2015 жылы қабылданғаннан бастап, біздің елімізде жемқорлыққа қарсы күрес жүйелі түрде жүргізіліп келеді. Бұл заң мемлекеттік қызметшілердің және азаматтардың сыбайлас жемқорлыққа қатысуын болдырмауға бағытталған шараларды қамтиды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың негізгі мақсаты — парақорлықты, заңсыз пайда табуды, сондай-ақ азаматтар мен мемлекеттік қызметшілердің арасындағы әділетсіз қатынастарды жою болып табылады. Заңда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шаралары, оған қарсы күрестің негізгі принциптері, жауапкершілік пен жазалар нақты белгіленген.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асырудың маңызы

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат — бұл елде заңдылық пен тәртіпті қамтамасыз ету, мемлекеттік қызметтің ашықтығын арттыру және қоғамда әділдік пен адалдықты сақтауға бағытталған шаралар жүйесі. Мұндай саясаттың негізгі бағыттары:

- **Қоғамдағы жемқорлықты жою:** Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет қалыптастыру, білім беру саласында әділдік пен ашықтықты қамтамасыз ету.
- **Қызметкерлердің құқықтық сауаттылығын арттыру:** Мемлекеттік қызметкерлердің, соның ішінде балабақша қызметкерлерінің заңнамалық негіздерді білуі және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті меңгеруі маңызды. Осы арқылы заңсыз әрекеттерге қарсы тұруға және сыбайлас жемқорлыққа жол бермеуге мүмкіндік беріледі.

4. Балабақша қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты таныстыру

Балабақша қызметкерлері — балалардың білімін, тәрбие мен тәрбиелік процесті жүргізуші ең маңызды тұлғалар. Олар өз ісінде үлгі болуы тиіс. Сондықтан, балабақша қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты таныстыру өте маңызды.

- **Сыбайлас жемқорлықтың зиянды әсерлері:** Балабақша қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлықтың қоғам мен білім беру жүйесіне қалай зиян келтіретінін түсіндіру қажет. Бұл қызметкерлердің әділдік пен адалдықты ұстануға ықпал етеді.
- **Құқықтық білім:** Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы өзгерістер мен жаңалықтарды түсіндіру, құқықтық жауапкершілік туралы ақпарат беру маңызды. Әр қызметкер сыбайлас жемқорлыққа қатысты қандай да бір құқық бұзушылық жасаса, оған қандай жаза қолданылатынын білуі тиіс.
- **Этика және адалдық:** Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы этикалық нормалар мен стандарттарды сақтауы қажет. Бұл ашықтық, адалдық және жауапкершілікті қамтамасыз етуге көмектеседі.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет әрбір қызметкердің өз жұмысында әділдік пен ашықтықты сақтауымен басталады. Біз, балабақша қызметкерлері, балалардың алдында үлгі болуымыз керек. Сондықтан әрбір қызметкер:

- Өз ісін адал атқаруы керек.
- Әрқашан әділ шешімдер қабылдап, ашықтықты сақтауы тиіс.
- Жемқорлыққа қарсы тұрып, сыбайлас жемқорлыққа қатысты ақпаратты жауапкершілікпен беруі керек.

6. Қорытынды

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мен саясаттың тиімді іске асуы үшін әрбір балабақша қызметкері өз міндетін жақсы білуі және оны адал орындауы керек. Біз — әрқайсымыз, әділдік пен ашықтықты ұстанып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру арқылы ғана қоғамда жақсы үлгі көрсетіп, балаларға таза әрі әділ әлемнің негіздерін қалауға ықпал ете аламыз.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мемлекет пен қоғам үшін маңызды әрі қажетті қадам болып табылады, сондықтан бұл мәселеде әрбір қызметкердің жауапкершілігі үлкен.

Рақмет!

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білім беру

Мақсаты:

- Балабақша қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлықтың зиянды әсерлері мен оны алдын алу шараларын түсіндіру.
- Қызметкерлер арасында әділдік, адалдық және заңды құрметтеу мәдениетін қалыптастыру.
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық нормаларды сақтау қажеттілігін атап өту.

Кіріспе:

Сыбайлас жемқорлық – қоғамды алаңдататын жаһандық мәселе, оның алдын алу және оған қарсы күресу – әрбір мемлекеттік қызметкердің міндеті. Балабақша қызметкерлері, білім беру саласының өкілдері ретінде, тек балаларды тәрбиелеп қана қоймай, сондай-ақ заңға, моральдық-этикалық нормаларға сәйкес өз қызметінде адалдық пен әділдікті сақтауы қажет. Құқықтық білім беру сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Балабақша қызметкерлері үшін бұл білім, ең алдымен, балаларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетке тәрбиелеуге, оларды адал және әділ азамат етіп өсіруге ықпал етеді.

Негізгі бөлім:

1. Сыбайлас жемқорлықтың анықтамасы мен оның салдары

- Сыбайлас жемқорлық — бұл лауазымды тұлғалардың өз қызметін жеке мүддесіне пайдалану арқылы заңды бұзу әрекеттері. Бұл қоғамда әділетсіздік пен теңсіздікті туғызып, мемлекеттік жүйенің тиімділігіне зиян келтіреді.
- Сыбайлас жемқорлықтың салдары:
 - Мемлекеттік қызметтер сапасының төмендеуі.
 - Әлеуметтік сенімнің жоғалуы.
 - Экономикалық дамудың тежелуі.
 - Білім беру саласының да сапасын төмендетуі.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білім берудің маңызы

- Балабақша қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білім беру маңызды, себебі бұл қызметкерлердің өз жұмысында әділдік пен заңдылықты ұстануына көмектеседі.

- **Адалдық пен әділдік:** Балабақша қызметкерлері өз қызметінде адал әрі әділ болуы керек, ешкімге артықшылық жасамай, тек заң мен моральға сәйкес әрекет етуі тиіс.
- **Құпиялылық:** Ата-аналардың жеке деректері мен балаларға қатысты ақпаратты құпия сақтау – бұл педагогтар үшін негізгі талап.
- **Балалардың құқықтарын қорғау:** Балалардың құқықтары мен мүдделерін қорғау үшін қызметкерлер қажетті білім мен дағдыларды меңгеріп, үнемі өздерінің кәсіби біліктіліктерін арттыруға тырысуы тиіс.

3. Этикалық кодекстің жүзеге асырылуы

- Этикалық кодексті балабақшадағы жұмыс үдерісіне енгізу үшін оның негізгі қағидалары мен принциптері қызметкерлерге түсінікті болуы керек.
- Әрбір қызметкер бұл кодексті оқу және ұстану міндетін мойнына алуы тиіс. Педагогтарға арналған тренингтер, семинарлар өткізілуі керек.
- Кодекс ұжымдағы моральдық климатты жақсартып, әр қызметкердің кәсіби және жеке өсуіне ықпал етеді.

Қорытынды:

Этикалық кодекс балабақша қызметкерлерінің жұмысында тек қана нормативтік-құқықтық құжат емес, сондай-ақ моральдық бағыт беретін негіз болуы тиіс. Әр қызметкердің өз жұмысында жоғары этикалық стандарттарды ұстануына, ұжымда ынтымақтастық пен құрмет атмосферасын қалыптастыруға ықпал етеді. Этикалық кодекс қызметкерлердің кәсіби құндылықтарын қалыптастырып, балалар мен ата-аналарға сапалы, адал қызмет көрсетуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, ұжым ішінде әртүрлі көзқарастар мен тәжірибелердің үйлесімділігін қамтамасыз етіп, бірлескен жұмысты тиімді етеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңес беру жүйесін құру

Кіріспе:

Сыбайлас жемқорлық қазіргі таңда әлемнің көптеген елдерінде қоғамның дамуына айтарлықтай кедергі келтіретін мәселе болып табылады. Қазақстанда да сыбайлас жемқорлықпен күресу мемлекет тарапынан үздіксіз жүргізіліп жатыр. Әрбір салада оның алдын алу шаралары қолға алынуда, және білім беру саласы – оның ішінде балабақшалар да – осы процестен тыс қалмайды. Балабақша қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы сауаттылығын арттыру және адалдық, әділдік принциптерін сақтау мақсатында арнайы кеңес беру жүйесін құру маңызды.

Негізгі бөлім:

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңес беру жүйесінің маңызы

- **Қызметкерлердің құқықтық сауаттылығын арттыру:** Балабақша қызметкерлері сыбайлас жемқорлықтың қандай әрекеттер екенін түсініп, онымен күресудің заңды жолдарын білулері қажет. Кеңес беру жүйесі олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білімдерін жақсартады.
- **Әділдік пен адалдықты насихаттау:** Кеңес беру жүйесі қызметкерлердің кәсіптік этикасын сақтауға және балаларға жоғары моральдық және кәсіби стандарттар бойынша қызмет көрсетуге көмектеседі.
- **Қоғамдық сенімділікті арттыру:** Балабақшадағы ашықтық пен әділдік арқылы қоғамда білім беру мекемесіне деген сенімділікті нығайту.

2. Кеңес беру жүйесінің құрылымы мен негізгі принциптері

- **Кеңес беруші мамандарды даярлау:** Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңес беру жүйесін құру үшін арнайы дайындалған мамандар қажет. Бұл мамандар құқықтық білім мен этиканы меңгерген және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте тәжірибесі бар болуы керек. Кеңес беруші мамандар қызметкерлерге дұрыс бағыт-бағдар беріп, оларды сыбайлас жемқорлықтан қорғаудың жолдарын түсіндіріп, қолдау көрсетуі тиіс.
- **Құпиялылық принципі:** Кеңес беру жүйесі қызметкерлерге жеке мәселелер мен құқықтары туралы құпия түрде кеңес алуға мүмкіндік береді. Қызметкерлер өз мәселелерін қорықпай айтып, көмек ала алады.
- **Қол жетімділік:** Кеңес беру жүйесі барлық қызметкерлер үшін қолжетімді болуы керек. Бұл үшін әр балабақшада кеңес беру пункті ашылып, қызметкерлер кез келген уақытта қажетті ақпарат пен көмек ала алуы тиіс.
- **Кеңес беру форматтары:** Кеңес беру әртүрлі форматта жүргізілуі мүмкін:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білім балаларға адалдық, әділдік, жауапкершілік сияқты құндылықтарды сіңіруге мүмкіндік береді. Бұл балалардың болашақта сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру қабілетін арттырады.
 - Құқықтық білім балабақша қызметкерлерінің құқықтық сауаттылығын арттырып, олардың сыбайлас жемқорлыққа жол бермеуге дайын болуына ықпал етеді.
- 3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білім беру әдістері мен құралдары**
- **Тренингтер мен семинарлар** өткізу: Бұл қызметкерлерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңдар мен нормаларды түсіндіруге көмектеседі.
 - **Құқықтық ақпараттық кампаниялар** жүргізу: Балабақша қызметкерлері мен ата-аналар үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды жария ету арқылы қоғамның құқықтық мәдениетін арттыру.
 - **Құқықтық кеңестер беру:** Балабақша қызметкерлеріне, сондай-ақ балалардың ата-аналарына сыбайлас жемқорлықтың алдын алу үшін құқықтық кеңестер мен түсіндірмелер беруге болады.
 - **Құқықтық мәдениетті қалыптастыру:** Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұратын, адал әрі әділ ұрпақ тәрбиелеу мақсатында тәрбие жұмысында құқықтық білімді жүйелі түрде енгізу.
- 4. Балабақша қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы жауапкершілігі**
- Балабақша қызметкерлері өз қызметінде кәсіби этиканы сақтап, балалармен жұмыс жасағанда әділ әрі жауапкершілікпен әрекет етуі керек.
 - Олар балалардың және ата-аналардың құқықтарын қорғай отырып, кез келген заңсыз әрекеттерден бас тартуы тиіс.
 - Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеті мен білімін арттыру, олардың жеке және кәсіби құндылықтарын жоғары деңгейде сақтауға мүмкіндік береді.

Қорытынды:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білім беру – балабақша қызметкерлерінің кәсіби жұмысында маңызды рөл атқаратын құрал. Бұл білім тек қана сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресудің тиімділігін арттырып қана қоймай, сонымен қатар балалардың құқықтық мәдениетін, адалдық пен әділдікке негізделген моральдық құндылықтарын қалыптастыруға көмектеседі. Балабақша қызметкерлерінің құқықтық сауаттылығын арттыру арқылы біз сыбайлас жемқорлықты болдырмауға, қоғамда әділдікті орнатуға және балаларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбиелеуге ықпал етеміз. Бұл еліміздің болашағы үшін аса маңызды, себебі құқықтық мәдениет пен адалдық негізінде дамыған ұрпақ – кез келген қоғамның негізгі тірегі.

- Жеке кеңестер (қызметкердің жеке мәселелері бойынша);
- Топтық кеңестер (ұжымдық мәселелерді шешу үшін);
- Онлайн кеңес беру (қашықтан кеңес беру, егер қызметкерлердің уақыты мен мүмкіндігі шектеулі болса).

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңес беру жүйесінің функциялары

- **Құқықтық кеңес беру:** Қызметкерлерге сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы тұру бойынша заңдық кеңестер беру. Бұл, мысалы, пара беруші немесе пара алушы тұлғалармен байланысқа түсу жағдайында дұрыс әрекет ету жөнінде кеңес беру.
- **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар туралы ақпарат тарату:** Қызметкерлерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңдар мен қағидалар туралы ақпарат беру. Бұл мақсатта тұрақты түрде ақпараттық сессиялар мен тренингтер өткізілуі мүмкін.
- **Қызметкерлерді моральдық қолдау:** Қызметкерлердің құқықтық сауаттылығын арттыру ғана емес, сонымен қатар оларды моральдық тұрғыда қолдау. Бұл — әр қызметкердің жеке бастамаларын бағалап, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте оларға сенім білдіру.
- **Әлеуметтік бақылауды ынталандыру:** Қызметкерлердің бір-бірін бақылау арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет етуді қамтамасыз ету. Кеңес беру жүйесі бұл процеске қолдау көрсетіп, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу үшін ұжымдық жауапкершілікті қалыптастырады.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңес беру жүйесін жүзеге асыру жолдары

- **Тренингтер мен семинарлар:** Балабақша қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңдарды, этиканы және адал қызмет көрсету принциптерін түсіндіру мақсатында түрлі оқыту шаралары ұйымдастырылуы керек.
- **Пікір алмасу алаңдарын ұйымдастыру:** Кеңес беру жүйесі аясында қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар мен өз құқықтарын қорғау жайында пікір алмасуына мүмкіндік туғызу.
- **Ішкі бақылау мен мониторинг жүргізу:** Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу үшін балабақша қызметкерлерінің жұмысын бақылау жүйесін енгізу. Мұндай бақылау жүйесі кеңес беру қызметімен бірге жұмыс істеп, алдын алу шараларын жүзеге асырады.

Қорытынды:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңес беру жүйесін құру балабақша қызметкерлерінің құқықтық сауаттылығын арттыру мен оларды сыбайлас жемқорлықтан қорғаудың тиімді тәсілі болып табылады. Бұл жүйе қызметкерлердің өз жұмысында әділ

әрі заңды әрекет етуіне, ұжымда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет қалыптастыруға ықпал етеді. Құқықтық білім мен моральдық қолдау арқылы балабақша қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте белсенді бола алады, бұл өз кезегінде балаларды тәрбиелеу мен білім беруде адалдық пен әділдікті сақтауға мүмкіндік береді.